

عنوان مقاله:

بررسی استعاره های مفهومی خشم در قرآن کریم: نظریه های عصب-زیستی و کنش مفهومی

محل انتشار:

فصلنامه زبان پژوهی، دوره 13، شماره 38 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

عزت اله کلانتری خاندانی - دانشجوی دکتری زبان شناسی، گروه زبان انگلیسی، واحد زاهدان، دانشگاه آزاد اسلامی، زاهدان، ایران

مهدی محمدی نیا - دکتری زبان شناسی، استادیار گروه زبان انگلیسی، هیات علمی دانشگاه ولایت، ایرانشهر، ایران.

مسعود اکبری زاده - دکتری تخصصی زبان و ادبیات عرب، استادیار دانشگاه آزاد اسلامی، زاهدان، ایران

خلاصه مقاله:

دو گونه رویکرد برای بازنمایی هیجان در مغز وجود دارد: نخست، نظریه عصب - زیستی و دوم، نظریه کنش مفهومی هیجان. در نظریه عصب - زیستی، هیجانهای اصلی با مجموعه‌های از شبکه‌های منسجم درون‌مغزی برانگیخته میشوند که همانندی ساختی با دیگر حیوانات دارند؛ این شبکه‌ها به شبکه‌های ذاتی معروف اند. با این وجود، در نظریه کنش مفهومی هیجان، هر هیجان حالتی مغزی است که از تعامل حوزه خاص و عام مغز با دیگر شبکه‌های کنترل شناختی، سیستم‌های عصبی و پیوندهای مغزی شکل میگیرد. از این رو، پژوهش حاضر با ماهیتی کیفی و به روش توصیفی - تحلیلی است، در پی شناخت بخشهای فعال قشر مخ در هنگام درک مفاهیم نیرو و حرکت در قالب استعاره با مفهوم خشم است. به این منظور، ۸۰ استعاره مفهومی حوزه نیرو و حرکت در قرآن کریم با رویکرد شناختی به شیوه نمونه گیری تصادفی ساده، گردآوری شده بودند، مورد بررسی قرار گرفتند. یافته های پژوهش نشان داد که واژه‌های نیرویی و حرکتی خشم همچون لعن، غضب، کظم، سخط، غیظ، تغیظ، غائظ و مغاضبه به عنوان حوزه‌های مبدا، در درک استعاری حوزه‌های مقصد مانند کفر، خواری، مسکنت، سقوط، خلف وعده، جایگاه پست، بشارت، صبر، نیکوکاری، بخشش، اعمال، انذار، نذیر، توبه، جهنم، برانگیختن، هیجان سازی، ظلم به نفس، نفرین و عذاب نقش دارند. همچنین مشخص شد که ناحیه‌های مختلف قشر مخ در هنگام پردازش خشم با واسطه پاسخهای متفاوت فعال میشوند. یافته‌ها نشان میدهند که در هنگام رویارویی با هیجان خشم، بازخوردها و واکنشهای گوناگونی بازنمایی میشوند که برگرفته از تعاملهای نواحی، شبکه‌ها و پیوندهای متعدد عصبی در مغز است و در نهایت نظریه کنش مفهومی تایید میشود. افزون بر این، بررسی داده‌های پژوهش نشان میدهد که مفهومی سازی خشم در قرآن گذرا و بافت - محور است.

کلمات کلیدی:

قرآن، نظریه هیجان اصلی، نظریه کنش مفهومی، استعاره مفهومی، هیجان خشم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1188328>

